

b.e.r.r.i.a.k

Ziri

CARLOS GIL

Tuterako herri mugimenduko
kidea

«36an jendea bide-bazterretan
erailzen zutenen lana
bukatzera dator Ynestrillas»

EGIN

XLOMO BEN AMI

Israelgo diputatu laborista

«Erabaki ausartak hartzeko gai
diren buruzagiek soilik lor
dezakete egungo heldutasuna
akordio bihurtzea»

DEIA

JIANG ZEMIN

Txinako lehendakaria

«Taiwango auzia
printzipioetan oinarrituta
konpondu behar da: bakezko
bateratzea eta 'herri bat, bi
sistema' politika moldea»

EL PAIS

RAMON BAREA

Aktorea

«Urte askoan bizimodua
ateratzeko bifarteko urriak izan
nituen, baina orduan
jasandakoak ikasteko eta
borrokatzeko balio izan zidan»

EL MUNDO

i r i t z i a

zuzendariari

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko. Gutunak faxez, posta arruntez edo posta elektronikoz bidal daitezke (helbide elektronikoa: egunkaria@jalgi.com).

EGA azterketa gora eta behera

Ezkerraldeko AEK-ko euskaltegiatako irakasleak gaituzue, eta urteak dira EGA titulua dela eta, gure ikasleen kezak jaso ditugula. Honetaz guk ere zer esanik badaukagu eta berau plazaratu nahi genuke.

Batzuk dira arazoak kontu honetan, euskararen ezagutza neurtzeko titulu bat egon behar den eztabaidan sartu gabe. Daukagun egoera aztertu eta proposamenak luzatu egingo ditugu.

EGA azterketaren balio soziala kolokan dago, ez baitago argi zer-nolako balioa duen, zein parekotasun daukan gainontzeko tituluekin, konbalidazioaren neurria eta Administrazioaren asmoak; ikasturtean zehar proba ezberdinen kokapena eta sakabanaketa; euskaltegi eta azterketarien artean dauden ezberdintasunak (euskaltegi habilitatuak, deialdi itxia eta zabala...); gainditu ezean, prozesu osoa errepikatu beharra; azterketa ereduaren beraren zenbait logika falta, e.a.

Hau guztia dela eta, titulu guztiek bateratze prozesu azkar batera jo beharko lukete, azterketa saio guztiak ekainean bertan eta bi saiotan egin beharko lirateke eta ikasle guztiei aukera eta baldintza berdinak eman beharko litzaizkieke.

Azterketa bat egin behar bada, erraztasunak eman ditzagun, behintzat, eta ez sakabatatze, ezjakintasun, noraez, etsipen eta konparaziozko laidoak sortu. Euskararen onerak izan bedi!

• Daniel Mazorra Arnaz

Ezkerraldeko AEK-ko EGA irakasleak
PORTUGALETE (BIZKAIA)

Izerdi tantak

Ez al zarete inoiz konturatu telebistan, kirolariak elkarrizketatzen dituztenean partidu, norgehiagoka edota txapelketa baten ondoren zer egoeratan egon ohi diren? Izan ere, askotan agertzen dira pilotariak, aizkolariak, boxeolariak, lasterkariak eta abar izerdi patsetan, galderak egiten dizkieten bitartean.

Denok ongi samar dakigu nolako interesak dauden komunikabide handien artean, batez ere horrexegatik, kazetari bakoitzari komeni zaiolako lehena izatea elkarrizketa egiterakotan, bere komunikabideak zuzenean eman dezan.

Era horretan ikusi ahal izaten ditugu itota eta gorputz osoa izerdiak blai eginda. Galderei erantzunak ematen dituzten bitartean so egin ahal izaten dugu nola jaisten zaizkien izerdi tantak pixkanaka-pixkanaka kopetatik behera, bekainak inguratuz. Hortik lehendabizi ia ia begietara sartzen zaizkie, eta beranduxeago bolatxo horiek jarraitzen dute txirristatzen beherantz, beren arrastotxo utziz. Batzuek sudur muturretik egiten dute eta saiatzen dira sartzen ahoan. Kirolariak, jakina, makina bat ahaletin egin behar izaten dute hori sailhesteko mintzatzen diren bitartean. Egoera larri horretan, ahoan sartu ez diren izerdi tantak jaisten segitzen dute eta ezpainak laztandu ondoren, batzuk kokotseraino iritsi eta gero lurrera erortzen dira beste batzuen atzetik, eta azkenik, badaude beste izerdi tanta batzuk, hauek tenkorrenak direnak, eta jarraitu eta jarraitu egiten dute Ama Lurraren alderantz baina lepotik behera. Kopetatik, sudurretik edota kokotsetik ihes egiten duten tantek, behin baino gehiagotan ematen du joan behar dutela pausatzea esatariaren mikrofonora.

Argi dago kirol enpresak ez direla ardurazten gauza horietaz, eta beste alde batetik ere, egia da gehienetan kirolariak ez dutela denborarik izaten eskuoihal bat hartu eta aurpegiko izerdia ongi lehertzeko, horrexegatik pentsatzen dut ez legokeela batere gaizki, kazetariak beraiek ekimena hartu eta elkarrizketatu baino lehen delako oihala emanen baliote, horrela kirolariak erosoago egonen lirateke eta pantailak ere beste irudi itxurosoago bat emanen luke.

Ea ba ikasten duten, esate baterako, Xabier

Euzkitze eta bere lankideek.

• Xanti Begiristain

IRUÑEA

Zuentzat ez al da arazoa?

Euskal Herrian pairatzen dugun gatazka politikoa konpontzeko orduan, bere burua demokratikotzat duten sistemaren alderdiek beti muga bera ipini ohi dute, bai Herri Batasunarekin hitzegiteko orduan, bai presoen eskubideak errespetatu eratzeko garaian, bat edozein urrats garrantzitsu eman behar denean... ETak hiltzeari utz diezaiola, Herri Batasunari dagokionean hilketa ekintza hauek salatzea eskatzen da. Hau egin arte ezin omen da inongo urratsik eman, eta abar, eta abar... Mesedez!

Nire uste apalean, hemen dena geroz eta ageriago dago. Geroz eta argiago nork erabiltzen duen arrazoiaren indarra eta nork indarraren arrazola. Gauzak zuzen egiten badira, lehenik eta behin argi azaldu behar dira, erre-kako ur garbia bezain argi, azerikeriek ez lukete tokirik behar. Beraz, urratsak ematen has daitezke, moztarria kendu dezatela, garaia dute eta. Hemen, orain, denek hiltzen dute. Hemen, orain, PPK hiltzen du eta PSOEek hil du. Guardia Civil, Policía Nacional eta heriotzaren eskudarioi ezberdinen eskutik (AAA, BVE, ATE, GANE, GAL...). Hemen, orain, PNVk hiltzen du. Ertzaintzaren eskutik. Hemen, orain, ETak hiltzen du, ETakideen eskutik Herri Batasunak ez du hiltzen, orduan, zertara horrenbeste zokoratze, errepresio, espetxeratze... Beste guztiek hiltzen dute, ETak hiltzen ez jarraitzeko elkarrikeraren bidea ipini du mahai gainean birritan. Alderdi instituzionalek, elkarrizketarako baldintza bezala, ETak hiltzeari utzea eskatzen dute, beraiek hiltzen jarraitzen dutenean.

Zer gertatzen da, guretzat arazoa dena haientzat negozioa dela? Ez dakit, baina zuei sistemakoei, galdetzen dizuet, gatazka hau zuentzat ez al da arazoa?

• Joseba Andoni Leizeaga

ERRETERIA

seiko urrea

Xabier Euzkitze

Zamarreñoren aulkia

Politika sailhesteko irrikaz nago, beste-lako gaiez idazteko desiatzen, gainerako guztia bezala gure luma baldintzatzen duen gatazka nazkagarriaz gogaiturik. Baina berantienik larunbat eguerdirako bukatu behar izaten dut igandeko egunkarian ateratzen den artikulua, eta aste honetako aktualitate zorigaiztokoak ere ez dit beste biderik uzten.

ETak Manuel Zamarreño hil du, Errenteriako udalean talde armatuak aurrez hildako Jose Luis Casoren lekua hartu zuen zinegotzia. Zamarreñok ausart ekin zion lanari. Ti-roz hildako beste zinegotzi baten hutsunea betetzera ausartzea ez zitzaion batere gusta-

tuko, noski, Casoren hiltzaileari. Eta botoen bidez dagokien aulkia betetzen ausartuko denik gera ez dadin arte, banan-banan denak hiltzea pentsatuko zuen. Zamarreñok hasieratik erakutsi zuen jarrera salatzaile eta erasokorrek hilketari zilegitasun gehiago ematen ziola uste izango zuen, gainera. Errenterian PPri zenbat boto eman dizkion pentsatzen ez zuen denbora asko pasatuko seguraski, HBk beste bi alderdi abertzaleekin dituen elkarrizketetan zer nolako eragina izan ote dezakeen hausnartzen ere ez.

Erreakzioak arretaz entzun eta irakurri beharrekoak izan dira. Egin egunkariak, «El PP insiste en la vía policial» titulatu zuen. Bikaina benetan! Gauza jakina da PPK bide politikala besterik ez duela nahi, eta ETari aurre egitea duela helburu (desagertaraztera heldu gabe, noski), ez herriaren nahia errespetatzea. Baina zer uste zuten, euren alderdikide baten hilketaren biharamunean entzungo zutela Aznarren ahotik elkarrizketarako deia? El Mundo-rena ere dotorea: «ETA consigue asesinar a Zamarreño sin que el PNV rompa con Herri Batasuna». Ez dakit egunkari horretako zuzendariari zerk eman ote dion pena handiagoa, gizaki baten heriotzak ala heriotza horrek alderdi abertzaleen arteko elkarrizketak hausteko balio ez izanak. Miguel Sanz, Nafarroako presidente txikiak, berriaz, honako esaldi borobila bota du: «Es difícil que ETA deje de matar, mientras haya un nacio-

nalismo democrático que tenga los mismos fines». Ideia batzuen izenean hiltzea bakarrik ez, ideiak ere delitu dira Sanzerentzat. Miguel Angel Rodriguez, Espainiako gobernuaren bozeramailea ere —beste txiki bat— ez da isilik geratu: «Confío en que en las próximas elecciones vascas, los electores sea implacables con los que matan y con los que ayudan a matar, y den una seria advertencia a los que estiman a los que matan». Eari eta, batez ere, EAJri botorik ez emateko, alegia. Itsasoan bazagok hagin amutsagoak dituen marrazorrik, MAR!

Euskal Herriko eta kanpoko komunika-bide espainiarrek ez dute alferrik galdu harreman horiek kriminalizatu eta EAJri sekulakoak eta bost esateko aukera. Eraso interesatu eta zentzugabe horren aurrean Atutxa barne sailburuak azaldu duen jarrerak ere ez die asko lagundu abertzaleen arteko harremanoi. Ez du ezer esan, zer pentsatzen duen ba omen dakigu eta. Badakit, bai. Eta dakidalako harritzen nau. Euskal gizartea ongi ezagutzen duen gizon batek —alderdi abertzale bateko kargu hautetsia gainera— elkarrizketari hegoak mozteak ez zait buruan sartzen. Atutxak badaki inongo poliziak ez duela ETA desagertaraziko. Zein da orduan bere proposamena, ETaren eta geu izaten uzten ez diguten bi estatu handien zapalkuntza jasaten ikasi eta lehenean segitzea? Horretarako, egia esan, ez da elkarrizketa beharrik.